



O islandských brodech

Zvolit jako další cíl našich cest Island se zdálo logické. Severské země nás vždy lákaly a doslechli jsme se, že na Islandu je pustý poloostrov jménem Hornstrandir, který je proslulý svými nádhernými útesy a nedotčenou přírodou, což vždy bylo něco pro nás. Možná kdybychom se na něj nejdříve pořádně podívali do mapy nebo si o něm něco více přečetli, rozhodli bychom se třeba pro maďarské termály, možná...

Pokud se vezme mapa Evropy, zaměří se do levého horního rohu a stokrát se zvětší, objeví se Island. Pokud se vezme mapa Islandu, zaměří se do levého horního rohu a stokrát se zvětší, objeví se poloostrov Hornstrandir. Průvodce, kterého jsme sehnali po koupi letenek a který měl 350 stránek, věnuje tomuto poloostrovu strany dvě. Nejčastěji se objevují slova jako: nic, žádný, vybavení, kompas atd. Konkrétně pak třeba: „...počasí velmi nestálé a těžko předvídatelné, sněhové přehánky se objevují i v červenci a srpnu...“, „... žádné fungující osady... vždy připraveni na stav nouze.“ „Třebaže je na mapě mnoho tras jasně naznačeno, často neodpovídají realitě... seznamte se s používáním kompasu... mobilní telefony nefungují.“

To nás ale nemohlo odradit, a tak jsme se jednoho červencového odpoledne ocitli v poslední výšpě civilizace, a to vesničce Isafjordur, odkud nás odvezl člun do místa zvaného Heyisteri, které je již na poloostrově Hornstrandir a kde kdysi stávaly jediné baráčky, ale ty byly již dávno opuštěné. Zůstávaly tam rozseté na louce obepínající záliv jako poslední svědci časů, kdy se zde lidé rvali o své bytí. I když jsme sem přijeli v červenci, bylo pro nás nepředstavitelné, jak zde někdo mohl ještě před pár desítkami let žít. Temné mraky zde visely nízko, působily hrozivě a byly příslibem brzkého deště, který zde byl zřejmě stálým

společníkem. Jediné suché místo zde bylo pravděpodobně uvnitř našich krosen a bot (zatím). Po louce se válely chomáče mlhy, se kterými si pohrával všudypřítomný studený vítr. Shrnuto a podtrženo, kdyby kolem nás prošlo stádo tuleňů, asi bychom se příliš nedivili. Na tomto místě se také občas vyskytoval místní ranger, který při pohledu na plán naší cesty jen kroutil hlavou a neustále opakoval, že to není pěkné a že budeme mokří. Pak se nás ještě zeptal, zda s sebou máme GPS, a když jsme mu řekli, že ne, ale že se učíme s kompasem, jen znechuceně zavrtěl hlavou.

„Tak co to je za rangera, když se bojí?“ tázal se dotčeně Vojta a hýbal Kuřeti pacičkou, aby mu posměšně zamávalo na pozdrav. Jak jsme odcházeli, začínalo pomalu pršet, což byl jev, který nás měl provázet po většinu dvanáctidenní cesty. Tedy krom chvil, kdy sněžilo, samozřejmě. Trekování po tomto poloostrově má své zvláštnosti a jednou z nich je, že zde nejsou značené trasy. Jen občas narazí člověk na vyšlapanou pěšinku, ale ta se mu zase rychle ztratí. Dále se zde nevyskytují žádné lávky ani mostky, a tak je specifikem tohoto treku a zároveň každodenní rutinou brodění stovek a tisíců pramenů, bystřin, potůčků a malých říček, kterými je poloostrov protkán skrz naskrz.

Zjistili jsme několik zajímavých věcí. Třeba to, že bylo úplně jedno, co to bylo za vodní tok, vždy byl pekelně studený. Nohy okamžitě mrzly a my jsme se snažili proklouzat na druhou stranu. Byl-li ve vodě nějaký vyčnívající kámen, okamžitě jsme ho obsadili a hníždili jsme zde jako pelikáni, dokud jsme aspoň trochu nezačali cítit nohy. Dále jsme vyzozorovali, že přísloví „Nestahuj kalhoty, když brod je ještě daleko“ neplatí ve chvíli, kdy se člověk musí k brodu... dobrodit. V průvodci byly dokonce i rady, jak by se správně mělo brodit. Ty nejdůležitější byly tyto:

- brodit v nejširším místě – bývá tam největší mělčina;
- nebrotit, pokud je voda nad půlky stehen;
- povolit si pásky u batohu, aby se z něj člověk v případě pádu vyvekl.

Brzy jsme ale zjistili, že tyto rady asi psal někdo u kamen s kávičkou v ruce. Pokud bychom broдили v nejširším místě, strávili bychom ve vodě nejvíce času, a pokud byl brod „osvěžující“, počítala se každá vteřina. Pokud bychom brod špatně odhadli a voda se nám dostala do půlky stehen, bylo to vlastně jedno,

protože v takovém proudu už bychom se stejně neotočili. Pokud bychom si povolili pásky u batohu, jezdil by nám na zádech a hrozilo by, že nás převrhne.

Jak tedy vypadalo naše brodění v reálu? Došli jsme k řece, kde nebyl žádný mostek (což bylo u každé řeky). Nechtěli jsme se s tím smířit, a tak jsme chodili 200 metrů nahoru a dolů, zda by to nešlo přece jen přeskákat. Pokud to nešlo, těžce jsme se museli smířit se situací a položit batoh do mokré trávy (obzvláště fajn, pokud přšelo). Sundali jsme si pohory a kalhoty a nandali kraťasy a sandály. V tuto chvíli jsme vypadali, jako by spodek našeho těla byl na dovolené v Chorvatsku (sandály, kraťasy), zatímco vršek si uvědomoval realitu (zimní bunda, další tři vrstvy, čepice a rukavice). Pověsili jsme si pohory na batoh, ten nahodili na záda a utáhli všechny pásky přesně proti pravidlu příručky. Povolili jsme Vedoucí Kuře, aby taky bylo pařátkem ve vodě a o nic nepřišlo, vzali hole a vydali se brodit.

Jen PJ volil jiný druh přechodu. Hned první den prohlásil, že se brod musí přeběhnout co nejrychleji, aby nemrzly nohy. A dodával, že ty jeho jsou prokazatelně nejhubenější, a tak je k tomu také nejlépe uzpůsoben. Tento způsob pravidelně nazýval „famózním přeběhem pro nejlepší“ a zdůrazňoval, že je důležité našlapovat zlehoulinka jako elf. Pak vždy vyběhl před námi, a když se dostal na konec, radostně nás povzbuzoval. Holky skřípaly zuby a za řeči o nohách mu slibovaly krutou pomstu.

Když jsme se konečně dostali všichni na druhý břeh, opakovalo se celé převlíkání v opačném pořadí, jen s tím, že nohy nebylo do čeho usušit, vše totiž bylo kompletně mokré. Veškerá tato činnost probíhala v pěkných pár stupínkách nad nulou a byla genderově spravedlivá, trpěli jsme při ní všichni stejně. Na druhou stranu bylo potřeba přiznat, že takhle voňavé nohy po celý trek jsme ještě nikdy neměli.

Nejpamátnějším brodem naší cesty po Islandu se pak stal ten, který jsme přecházeli přímo pod ledovcem Drangajökull. Podle mapy byl dlouhý přes kilometr a musel se jít při odlivu, jinak by vůbec nešel přejít. A tak když jsme se zouvali a v dálce na protější straně údolí viděli druhý břeh, cítili jsme, že to asi bude silný zážitek. A taky že byl. Vzhledem k tomu, že voda do řeky, která byla před námi, přitékala z ledovce, odhadovali jsme teplotu někde mezi plus třemi

a minus padesáti stupni. Jedinou naší záchranou bylo, že brod nebyl jednoduší, ale byly v něm ostrůvky, kde se člověk mohl opřít, vydýchat, vykřičet a vynadávat. První dva potoky nám stoupala tepová frekvence někam k 210 tepům, pak už jsme nohy střídavě necítili (lepší verze) nebo cítili (horší verze). Drobná nevýhoda ostrůvků byla, že byly bahnité a my se pěkně pomaličku propadali až po kolena.

Někde v polovině přechodu došlo k situaci, kterou jsme později začali nazývat PJovou malou osobní tragédií. I tentokrát totiž zvolil svůj „famózní přeběh“, ale někdy v půlce překonávání tohoto ledu se našemu elfovi smekla noha na jednom z kamenů a my jsme viděli jako ve zpomaleném filmu, jak se celý naklání a zoufale se snaží zachytit hůlkou na dně, aby se zapřel. Nakonec se mu to s velkou dávkou štěstí podařilo a on nabyl ztracenou rovnováhu. Ne tak jeho dvě trička, která měl špatně připevněná na krosně a která v tu chvíli vesele odplouvala s proudem, čímž se počet jeho triček snížil na jedno. Když PJ spatřil mizející oblečení, otočil se a s řevem vyběhl na lov. Jeho rachitické nožky kmitaly a on se podivnými přískoky vzdaloval z našeho dohledu. Holky se mohly potřhat smíchy a – nezapomínajíc na jeho řeči – výborně se bavily a povzbuzovaly: „Pji, ještě že máš ty nejhubenější nohy a vůbec teda necákáš!“ „Pji, krásný styl, takový elfí, to bys mohl vyučovat na školách místo baletu!“ A vůbec jim v tu chvíli nevadilo, že samy zastavily uprostřed ledové vody. Martin s Vojtou, kteří se zrovna snažili zahřát na bahnitém ostrůvku a vypadali jako plameňáci s artritidou, smutně sledovali mizejícího kamaráda, který zdálky působil jako typický malý islandský gejzír.

Nakonec jsme se přeci jen dostali na suchou zem a po půl hodině se nám pomalu vracel cit do nohou. Pje jsme potkali o dva kilometry níže po proudu. Měl modrý nos, celý se klepal, kapala z něj voda a vedle ležela mokrá trička. Holkám se dostalo vrchovatého zadostiučinění a už byly spokojené. A tak jsme se poskládali a každý mu půjčil něco z posledních suchých kousků. PJ si je rád a pokorně vzal (včetně těch dámských) a společně jsme pomalu a bez dalších poznámek vyrazili dál. O elfech se PJ ten rok už nezmínil.